

SECTION 9.

SCIENCES MILITAIRES, SÉCURITÉ NATIONALE ET SÉCURITÉ DE LA FRONTIÈRE DE L'ÉTAT

DOI 10.36074/logos-01.03.2024.029

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПІДТРИМКИ МОБІЛЬНОСТІ ВІЙСЬК (СИЛ) ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ З УРАХУВАННЯМ УМОВ ВЕДЕННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Підгородецький Микола Миколайович¹, Кебал Євгеній Васильович²

---

1. канд. військ. наук, начальник кафедри інженерної підтримки
Національний університет оборони України, УКРАЇНА
ORCID ID: 0000-0003-4807-8635

2. слухач, інституту державного військового управління
Національний університет оборони України, УКРАЇНА

Наступальні дії військам доводиться проводити в умовах ешелоновано побудованої системи інженерних загороджень противника, яка включає протитанкові та змішані мінні поля (групи мін), встановлені на всю глибину міжпозиційного простору. Найбільша щільність мінно-вибухових загороджень спостерігається на потенційних напрямках штурму ворожих позицій нашими військами, а саме: ґрунтових дорогах, що пролягають вздовж посадок та лісосмуг, перехрестях доріг, в заглибленнях місцевості (балках та ярах). Поряд з цим, під час штурмових (наступальних) дій нашими військами противник широко застосовує всі наявні засоби дистанційного мінування місцевості. В основному противник здійснює мінування лісосмуг та підходів до них, польових доріг та перехресть на них, а також першочергово здійснює заходи із закриття пророблених проходів в мінно-вибухових загородженнях.

Мінування проводиться авіаційними та артилерійськими засобами дистанційного мінування, універсальними установками мінування (типу УМЗ-3, "Земледельць") та вручну (з використанням переносних комплектів мінування (для ПФМ-1, ПОМ-1, 2, ПТМ-1, 3), а також пускових ручних пристроїв (для ПОМ-2)). Окрім того, спостерігаються випадки виїзду мобільних груп мінування противника на автомобілях, які встановлюють протитанкові та протипіхотні міни вручну на пророблених проходах (у випадках не зайняття нашими військами позицій та відсутністю вогневого контролю над ними). Час на

мінування та закриття проходу мобільними групами мінування противника складає 5-7 хвилин, що недостатньо для нанесення по них вогневого ураження артилерійськими системами.

Також противником широко застосовуються осколкові протипіхотні міни типу ПОМ-1, 2, 3, ОЗМ, МОН, МИБ та ручні гранати, встановлені на “розтяжки”; фугасні міни ПМН-2, 3, 4, які встановлюються на невилучення. У багатьох випадках війська противника здійснюють мінування місцевості протипіхотними мінами типу ПФМ-1 (ПС), які важко ідентифікуються при наявності рослинності. Окрім того, застосовуються протитанкові міни ПТМ та ТМ з елементами невилучення. Дистанційне мінування противником в основному застосовується при висуванні груп розгороджень та штурмових підрозділів наших військ (для сковування маневру груп розгороджень та штурмових підрозділів), при залишенні (втраті) противником своїх позицій та безпосередньо під час пророблення проходів в його мінно-вибухових загородженнях.

Бойові дії військових частин (підрозділів), показують, що на сучасному етапі значно ускладнились умови подолання інженерних загороджень противника. Аналіз даних умов дозволив встановити особливості та визначити проблемні питання, які виникають у ході вирішення цього завдання.

Основними можливими шляхами вирішення зазначеного проблемного питання для досягнення успіху в наступальних (контрнаступальних) операціях на думку авторів є:

забезпечення нанесення максимальних втрат противнику усіма наявними вогневими засобами підрозділів штурму та прикриття (в тому числі прямим наведенням) в ході виконання завдань групами розгороджень, а також під час подолання загороджень по проходах та штурму ворожих позицій;

з метою прихованого висування груп розгороджень, та в подальшому штурмових загонів, до переднього краю оборони противника забезпечення аерозольного маскування з використанням артилерійських боєприпасів та штатних димових засобів бойових машин по рубежу, що забезпечить скритність висування і в той же час залишить позиції противника відкритими для ведення повітряної розвідки та коригування вогню;

застосування груп розгороджень (груп розмінування) відповідно до тактики застосування провідних країн світу з забезпеченням належного рівня вогневого прикриття;

забезпечення чіткої взаємодії між групами розгороджень та штурмовими підрозділами під час пророблення проходів в мінно-вибухових загородженнях та їх подолання;

SECTION 9.

SCIENCES MILITAIRES, SÉCURITÉ NATIONALE ET SÉCURITÉ DE LA FRONTIÈRE DE L'ÉTAT

застосування засобів дистанційного мінування нашими військами для скоювання маневру проривника (при відході противника та при висуванні резервів, а також, як засіб протидії мобільним групам мінування противника);

передбачити під час виконання завдань з пророблення проходів та подолання мінно-вибухових загороджень групами розгороджень та підрозділами штурму застосування засобів РЕБ (з урахуванням частот, які використовуються підрозділами наших військ);

забезпечення груп розгороджень та підрозділів штурму сучасними та ефективними засобами пророблення проходів в інженерних загородженнях.

Висновки. Підтримка мобільності своїх військ є обов'язковою умовою збереження їх боєздатності. За ступенем важливості і тяжкості наслідків порушення мобільності може бути прирівняне до вогневого ураження, так як війська, позбавлені мобільності, або обмежені в мобільності інженерними загородженнями противника, досить швидко втрачають свою боєздатність.

Для Збройних Сил України це проблемне питання - одне з найбільш гострих, оскільки пророблення проходів в інженерних загородженнях в інтересах підтримання мобільності своїх військ є необхідним і обов'язковим видом їх підтримки.